

Адыгэ Голос адыга Мажъ

Адыгэ Республикэм и Правительствоэ игъэзет

Адыгэкъалэ щыпсэухэу лытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!

Адыгэкъалэ загъэпсыгъэр ильэс 45-рэ зэрэхурэм фэш! сышъуфэгуш!о!

А ильэсхэм къакоц! гъогушо ыккы гъогу шлагъо ащ къы-
клогъ — рабочэ псэулэ къызэрыкоу ригъажы, джырэ лъэхъа-
ным диштэрэ, республикэ мэхъанэ зилэ къалэ хъугъэ.

Адыгэкъалэ иуцунрэ ихэхъоныгъэрэ ащ щыпсэурэ цыф-
хэм ягъэхъагъэхэм, муниципалитетым ищылэныгъэ ильэныкыо
пстэуми ащишыгъэ зэхъокыныгъэ инхэм япхыгъэу цытых.

Непи, ыпккэ псэугъэхэм гъэхъагъэу ашыгъэхэр клэшъу-
гуаехэзэ, къалэм псынклэу хэхъоныгъэ ышыным шъуишы-
пкъэу шъудэлажъэ, ащ даккоу амалышухэри къыфызэлушъохых.

Шъуикъэлэ гупсэ фышъуилэ шульэгъум, гъэпсын юфым,
мамырыгъэм, гъунэгъушлу зэфыщытыккэхэм шъуафэшъыпкъэу
сид фэдэ ублапкы гъэхъагъэхэр зэрэщышъушыщтыхэм тицы-
хъэ тель.

Тичыпкыгъу лъапкэхэр, псауныгъэ пытэ, цылэккышлу шъуилэнэу
шъуитворческэ кыуачлэ къыккымычынэу ыккы гъэхъагъэккэхэм
шъуакыфэккэнэу шъуфэтэло!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЮЩЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм ищытхъуцлэхэр афэгъэшъошэгъэнхэм ехылылагъ

Гъэсэнныгъэм ихэхъоныгъэ илахъ зэрэхышы-
хъэрэм пае цытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм
народнэ гъэсэнныгъэмккэ изаслуженнэ ю-
фыш!» зыфилоурэ Тхъалэ Махъмуд Сэфэрбий
ыккыом — муниципальнэ гъэпсыккэ зилэ «Адыгэ-
къалэ» гъэсэнныгъэмккэ и Гъэлорышлантэ ипащэ
фэгъэшъошэгъэнэу.

Культурэм ихэхъоныгъэ ялахъ зэрэхашыхъэ-
рэм ыккы ильэсыбэ хъугъэу юф зэрэшэрэм
апае цытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм куль-
турэмккэ изаслуженнэ юфыш!» зыфилоурэ
афэгъэшъошэгъэнэу:

Хъэкомэ Симэ Джэхъфар ыпхъум — клэлэ-
цыккыккы гъэсэнныгъэ тедзэ зышарагъэгъотырэ
муниципальнэ учреждениеу «Искусствэхэмккэ
клэлэцыккы еджап!» зыфилоу Адыгэкъалэ дэтым
иккэлэегъаджэ;

Лышъхъэу Эммэ Гъэзэуат ыпхъум —
клэлэцыккыккы гъэсэнныгъэ тедзэ зышарагъэ-

гъотырэ муниципальнэ учреждениеу «Искус-
ствэхэмккэ клэлэцыккы еджап!» зыфилоу Адыгэ-
къалэ дэтым ипащэ.

Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхэхъо-
ныгъэ илахъ зэрэхышыхъэрэм ыккы ильэсыбэ
хъугъэу юф зэрэшэрэм апае цытхъуцлэу «Адыгэ
Республикэм физическэ культурэмккэ ыккы
спортымккэ изаслуженнэ юфыш!» зыфилоурэ
Хъаккэгъогу Казбек Хылымэ ыккыом —
муниципальнэ гъэпсыккэ зилэ «Адыгэкъалэ»
иадминистрациеу ныбжыккэ юфхэмккэ, физиче-
скэ культурэмккэ ыккы спортымккэ иотдел ипащэ
фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
ТХЪАКЮЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
Юныгъом и 24-рэ, 2014-рэ ильэс
N 103

ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

Лъэпкъ шъуашэхэр ягунэсых

Къокыпккэм щыпсэурэ
лъэпкъхэм яискусствэ-
хэмккэ Къэралыгъо му-
зееу Мыекъуапэ дэтым
зэпымыоу юф зышэрэ
къэгъэлъэгъонхэр къы-
щызэлуахыгъэх. Анахъэу
къахэдгъэщырэр сурэ-
тыш-модельер цлэры-
лоу Стлэшъу Юрэ
иофшлагъэхэм афэгъэ-
хыгъэр ары.

— Стлэшъу Юрэ зышцигъэ-
псэфырэ уахътэр Тхъэм нэ-
мыккы ымышлэу къытщэхъу, —
ею музеим щылэжъэрэ Хъоккы
Ларисэ. — Зэпымыоу къэдгъэ-
лъэгъорэ юфшлагъэхэм хэгъэ-
хъонхэр афэтэшых. Юрэ илэ-
шлагъэхэм дунэе мэхъанэ
ятэты.

Олимпиадэ джэгунхэу Шъа-
чэ цыккыуагъэхэм афэгъэхыгъэ

шъуашэхэм мамыр псэуккэм
идэхъагъэ къагъэлапкъо. Шъуа-
шэу «Нэфыль бзыур» дахэм
идэхэжъ. Гъобэккыое амазон-
кэм ехылылэгъэ «Налкъутэр»,
«Щлэагъэр», «Республикэр», фэ-
шъхъафхэри щылэныгъэм, ма-
мыр псэуккэм игъэпытэн япхы-
гъэх.

Иорданием, Сирием, Тыр-
куем, Урысыем ишъольырхэм
къарыкыгъэхэр адыгэ шъуа-
шэхэм яплых. Нэгур Зи-
уар лэккы хэгъэгум щэпсэу.
Ю. Стлэшъум иофшлагъэхэр лъэ-
шэу шлогъэшлэгъонхы. Адыгэ
шъуашэм и Мафэ хэлэжъэщт.
Болэккы Аслъан илхъорэлф-
хэр музеим къызыдищагъэх.
Абыдэ Хысэрэ ыккыо Артуррэ
Адыгэкъалэ кыккыхи, къэгъэ-
лъэгъонхым еплыгъэх.

— Музеим къычлахъэхэрэм
шъуашэхэр агу рехых, упчла-
бэ къытаты, — ею Хъоккы Ла-
рисэ.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Яплэнэрэу шъольыр аныхъ дэгъухэм ахалытагъ

Урысые Федерацием финансхэмккэ и Министерствэ
имониторинг иккэууххэм нафэ къызэрашыгъэмккэ,
мылкъум игъэзекккэ хэгъэгум ишъольыр аныхъ
дэгъуккэ алытэрэ 23-мэ Адыгеир ахэфагъ. Ильэ-
силлэ хъугъэшъ зэккэлэцыккыо Адыгеим ащ фэдэ
гъэхъагъэ ешы.

Урысые Федерацием фи-
нансхэмккэ и Министерствэ
иофициальнэ сайт (http://minfin.ru/ru/budget/regions/monitoring_results/monitoring_fin-ance/)

ащ фэгъэ-
хыгъэ къэбар кыхыагъ.

Ушэтыным иккэууххэм атэтэу
Урысые Федерацием ишъо-
лыр 23-мэ мылкъум игъэзе-

ккккэ а I-рэ степеныр къафа-
гъэшъошагъ, шъольыр 54-мэ —
я II-рэ ыккы шъольыри 6-мэ —
я III-рэ степеныр къафа-
гъэшъошагъэх. Специалист-
хэм зэралытэрэмккэ, ана-
хъэу лэубытыпкэ ашыгъэхэр
мыхэр арых: гухэлъ гъэнэф-
гъэ зилэ программэхэм ате-
гъэпсыхыагъэу шъольырхэм
ябюджет хъарджхэм зэрэхэ-
хъуагъэр, зичэзыу финанс ильэ-
сымккэ бюджетыр зэраухэсы-
гъэр, мылкъумккэ менеджмен-
тым изытет уасэу фашыгъэр
ыккы нэмыккыхэр.

Бжыхъэ дзэ дэщыгъом ипэгъоккэу

АР-м идзэ комиссариат бжыхъэ дзэ дэщыгъом ипэ-
гъоккэу район ыккы къалэ комиссиехэм япащэхэмрэ
ахэм ащылажъэхэрэмрэ апае методическэ сборхэр
тыгуасэ зехицэрагъэх. Ащ хэлэжыагъ АР-м и
Премьер-министрэу, республикэм идзэ комиссие
итхъаматэу Къумпыл Мурат.

Ильэсэу тызыхэтым игъэ-
тхэ дзэ дэщыгъо клэухэу фэху-
гъэхэр ащ цызэфыхысыжы-
гъэх, юфыгъоу цылэхэм щате-
гушылагъэх. АР-м идзэ комис-
сар шъхъалэу Александр Аве-
риным къызэриуагъэмккэ, дзэм
къулыккыу щыхыным ыныбжъ
нэсыгъэу республикэм непэ
нэбгырэ 3000-м ехъу ис. Ащ
ипроцент 76-м ехурэр лъэ-
ныккыо пстэумккы къулыккыу
фэхъазыр. Гъэтхэ дзэ дэщы-
гъом пстэумккы ныбжыккэ
570-рэ къулыккыу кыуагъэ, джы
бжыхъэ дэщыгъоу къэблагъэ-
рэм нэбгырэ 450-мэ къяджэн-
хэу цыт. Къулыккыу зыщы-
зидзыеу зызыгъэбылхэрэм
япчъагъэ зэрэхэмыккырэр гүмэ-
ккыгъо шъхъалэу ащ кыхыгъэ-
щыгъэхэм ащыщ. Пстэумккы нэб-
гыри 137-мэ непэ альэхъух.
Анахыбэу ащ фэдэхэр зыдэс-
хэр Мыекъуап. Зихэхъогъоу

дзэм къулыккыу щызыхыщтыхэр
зышарагъэхэзырыщтыхэ базэхэр
районхэмрэ къалэхэмрэ зэрэ-
мылэхэр, лъэхъаным диштэрэ
оборудованиеу ищыккэгъэ пстэ-
умккыи зетегъэпсыхыгъэ Гупчэ
къызэлухыгъэн зэрэфар комис-
сар шъхъалэм кыхыгъэщыгъ.

АР-м и Премьер-министрэ
къызэгущылэм, дзэм къулыккыу
щыхыным зыныбжъ нэсыгъэу
республикэм исым щыщэу нэб-
гырэ 331-мэ макъэ зэрарамы-
гъэлугъэр апэу къызккыгъэтхы-
гъэхэм ащыщ. Районхэмрэ къа-
лэхэмрэ яадминистрациехэм
япащэхэм ащ аналэ тырагъэ-
тынэу, МВД-м иофшлэхэми
мы лъэныккыомккэ иофшлэн нахъ
агъэлэшынэу къафигъэпытагъ.
Дзэ къулыккыу зыщызыдзые-
хэрэм япчъагъэ къызэрэщымы-
ккэрэм нахыпккэ иугуу ашы-
гъагъ нахъ мышлэми, джыри
зэхъокыныгъэ зэрэфэмыху-

гъэми ащ фэгъэзагъэхэм аналэ
тыраригъэдзагъ. Джащ фэдэу
медицинэ комиссиехэм яюф-
шлэни щыккыгъэхэр кыхыгъэ-
щыгъэх. Дзэм къулыккыу щы-
зыхыщтыхэм япсауныгъэ изы-
тет игъэунэфынккэ ахэм хэу-
ккыныгъэу ашыхэрэм ипчъа-
гъы къыщыккэрэп. Псауныгъэм
иккэухъумэнккэ Министерствэ
вэм ыналэ тыригъэтынэу ащ
ипащэхэм къарыуагъ.

— Щыккыгъэу кыхэдгъэщырэ
пстэуми нахыбэу шуналэ ате-
жъугъэтэу, ахэм ядэгъэзыжыккы
гуетыныгъэ фышъуилэу шъудэла-
жъэмэ, мыщ фэдиз упчлэ къэ-
тэджыщтэп, — кыуагъ ащ
пстэури къызэфыхысыжыгъэ.
— Джащыгъум къэралыгъом
иккэухъумэн, ащ ищынэгъон-
чъагъэ нахъ лъэш хуным тэ
тилахы нахыбэу хэтлэхъащт.

Джащ фэдэу мы зэлуккэм
АР-м гъэсэнныгъэмрэ шлэны-
гъэмрэккэ иминистрэ игуадзэу
Къэрэтэбэнэ Махъмудэ, псау-
ныгъэм иккэухъумэнккэ мини-
стрэм игуадзэу Чэужэ Нателлэ,
нэмыккыхэри къыщыгушылагъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Газыр алэклэгъэхьэгыэныр

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрæу Къумпыл Мурат пэцэныгъэ дызэрихьэзэ джырэблагъэ шылэгъэ зэлуклэм хэлэжыгъэх министрэхэм я Кабинет хэтхэр, къалэхэмрæ районхэмрæ ядминистратиэхэм япашэхэр, джащ фэдæу республикэм игаз компаниэхэм ялэшьхьэтхэр.

Непæ Адыгеим ичылпæ заулæхэм газыр зэрэщыкълæхэрæм иофыгъо къащыцугъ. Инвестициехэр нахь игъэкълотыгъæу гъэфедэгъэнхэм ыккæ газгощылæ станциехэр икълэрыкълæу зэтэгъепсыхъажыгъэнхэм апае «гъестыныпхъæ шъуантлæу» республикэм ищыкълэгъэщтым фэгъэхьыгъæ къэбар шъыпкъэр къалэкълэхан фæе. Гушылæм пае, Тэхьутэмькое районьмкæ инвесторхэм къафадэрæп непæ шылэгъэ газрыкълæуапæхэм апашэнхæу.

Къумпыл Мурат къызэрæхигъэщыгъэмкæ, Адыгеим и Лышьхъæу Тхъакълушынæ Аслъанрæ зэлукыгъæ лæхъзэхæлæ обществæу «Газпром» зыфилорæм идиректорхэм я Совет итхъаматæу Виктор Зубковьмрæ зезэгъыныгъæ зедашылгъ республикэм игаз отраслæ хэхъоныгъæ ышлыньмкæ амалæу шылэгъэмрæ газыр алэклэгъэхьэгыэнымкæ иофыгъоу къæуцугъэхэмрæ афэгъэхьыгъæу. А зэлуклэгъум икълæухэмкæ «Газпромым» щатæгушылæгъæх иофыгъоухæу къалэтыгъæ-

хэм. Компаниэхэм ядепартаментхэр, джащ фэдæу Адыгеимрæ Краснодар краймрæ ягаз отраслæхэм ялэшьхьэтхэр къыхагъэлажъэхæзæ къæуцурæ иофыгъохэр зэшлуахыщтых.

Республикэм и Премьер-министрæ зыхэлэжыгъæ зэлуклэм газрыкълæуапæхэм апашэнхэм пае лизын къязытырæ документхэр зэралэкламыгъахьэхэрæм епхыгъæ иофыгъохэм щатæгушылæгъæх, джащ фэдæу чыюпс газæу республикэмкæ зыфэныкълæуапæхэм игъэнæфэн дэлэжыгъэщтых.

Цыфхэр зыщыпсæурæ унэхэр газрыкълæуапæхэм апышлэгъэнхэм иплан-график гъэцæклагъæ зэрæхъушт лъэныкълæуапæхэм чылпæ лæпчъ ипашæ ягъусæу тегушылæгъæх.

Газымкæ чыфæу ателъыр зерамытыжырæм иофыгъуи шъхъафæу нэсыгъæх. Къалэхэмрæ районхэмрæ ядминистрациехэм япашэхэм пшъэрылæ афашылгъ Адыгеим и Лышьхъæу ыухъсыгъæ графикым тетæу предприятияхэм газымкæ къатенæгъæ чыфэр атыжыным лъыплъэнхæу.

Республикæ зэнæкълæуапæхэм «Воплоти свою мечту» зыфилорæр мæфæкълæуапæхэм тетæу Ионыгъом и 23-м къызэлæуахыгъæ. Мыекъопæ къэралыгъо технологическæ университетым ар ящэнæрæу щызæхæщæ. Район зэфæшъхъафхэм къарыкълæуапæхэм кълæдæджæ-кълæуапæхэм 130-рæ фæдиз иофтхъабзæм хэлэжыгъæ.

Ягупшысэхэр къыралотыкълæуапæхэм

Зэнæкълæуапæхэм шлуфæс къарахыгъæ ыккæ мы иофтхъабзæм шлуагъæу пылым къытегушылæгъæх командæу «Enactus» зыфилорæм ишъолъыр пашæу Е. Нагорная, научнæ иофтхъабзæм Мыекъопæ къэралыгъо технологическæ университетым ипроректорæу Т. Овсянниковар, инклюзивнæ гъэсэныгъэмкæ ыккæ профориентацие иофтхъабзæм ректорым илæпылæгъоу Г. Измайловар.

Иофтхъабзæм ипæублæ гурыт еджапæлæхэм якълæдæгъæдæжæу, командæхэм япашэхæу ильэс къæс чанæу мыщ хэлэжыгъæхэрæм щытхъу тхылхэр афагъæшъошагъæх.

Мы зэнæкълæуапæхэм апæрæу 2012-рæ ильэсыр ары зызæхæщæгъæр. Иофтхъабзæм кълæуапæхэм фæхъуыгъ командæу «Enactus

МГТУ» зыфилорæр. Ащ илæпылæгъуæ AP-м гъэсэныгъэмрæ шлэныгъэмрæкæ и Министерствæ, ныбжыкълæуапæхэм Комитетър ыккæ мы апшъэрæ еджапæлæм ипашэхэр.

Зэнæкълæуапæхэм изэхæщæкълæуапæхэм пшъэрылæ шъхъалæу зыфагъæуцужы кълæдæджæкълæуапæхэм ягупшысэхэр къыралотыкълæуапæхэм, проект гъэшлэгъонхэр зэхæщэнхæу егъэсэгъэнхэр, ахэр щылэныгъæм пхырыщыгъэнхэр.

Ылæрæ ильэсхэм афæдæу зэнæкълæуапæхэм тлоу гошылгъæщт, апæрæмкæ ныбжыкълæуапæхэм рагъæдæжæщтых, ятлонæрæмкæ зэнæкълæуапæхэм.

Торжественнæ Иофтхъабзæм ыуж командæу «Enactus МГТУ» зыфилорæм хэтхэм социальнæ-экономическæ проектированием фэгъэхьыгъæ мастер-классхэр къафагъæлæгъæуагъæх. Кълæ-

еджæкълæуапæхэм бæ кълæуапæхэм зэхæхыгъэр, аужырæ шапхъæхэм адистэрæ шылкълæхэм, творчеством ыккæ нэмыкълæуапæхэм альэныкълæуапæхэм яшлэныгъэхэм ахагъæхъуагъæ.

Мы ильэсым «Сиун», «Сиеджапæ», «Социальнæ проект», «Предпринимательствæр», «Псауныгъ», «Патриотизм» зыфилорæ лэныкълæуапæхэм афэгъэхьыгъæ Иофтхъабзæм ары зэнæкълæуапæхэм къырахабылæгъæхэр.

Мыгъæ лицееу N 34-м щеджэрæ кълæдæджæкълæуапæхэм зэнæкълæуапæхэм апæрæу къырагъæблæгъæгъæхэм ащыщых, ахэм якомандæхэм проект гъэшлэгъонхэр къагъæхъазырыгъæх. Кълæм игъэкълæуапæхэм, игъæкъæбзæн, хæкълæуапæхэм ягъэкълæуапæхэм, ахэр переработать зэрæпшын лъæкълæуапæхэм шылкълæхэр къащыралотыкълæуапæхэм япроектхэм. Зэнæкълæуапæхэм командæ 18 хэлэжыгъæщт. Ныбжыкълæуапæхэм ягупшысэхэр къыралотыкълæуапæхэм, сенаушылгъæу ахэлъыр къагъæлæгъоным фæхъазырых.

ПАТЫКЪО Анет.

Зæгуры Ионыгъæм ипытæпæхэр

Лъæпкъ культурæрæ къæухъумæгъэным, хэхъоныгъæхэр ышлынхэм Темыр Кавказым итхæкълæуапæхэм зэрæдæлажъэхэрæм фэгъэхьыгъæ конференцие Владикавказ щыкълæуапæхэм. Урысыем ишъолъыри 10-мæ ялыкълæуапæхэм зэхæхъэм хэлэжыгъæх.

Урысыем итхæкълæуапæхэм я Союз хэтæу, филологие шлэныгъæхэмкæ докторæу, профессорæу, гуманитар ушэтынхэмкæ Адынæ республикæ институтым шлэныгъэмкæ иофышлæу Мамый Руслъанрæ Адыгэ республикæ тхылъ тедзапæм идиректорæу Къуикълæуапæхэм Шыхъамбыйрæ конференцие къыщыгушылæгъæх.

— Темыр Осетием и Правительствæ икълæуапæхэм яеплæкълæуапæхэм зэхæхъэм къыщылæуагъæх, — къытиуагъæ Мамый Руслъан. — Урысыем итхæкълæуапæхэм я Союз ыцълæуапæхэм конференцие хэлэжыгъæхэрæм къафæгушылæу Урысыем и Къэралыгъо шлуафтын къызыфагъæшъошагъæу, дунæе фондæу М. Лермонтовым ыцълæуапæхэм щытæм итхæматæу Анатолий Парпарæ. Урыс культурæмрæ литерæтурæмрæ яфæмæ-бжымыæ Темыр Кавказым илитерæтурæ зэрæтырихьэрæм тарихъ шлэныгъæхэмкæ докторæу Залина Кануковар къытегушылæгъæх.

Тарихым инæкълæуапæхэм тæрæзæу къызэрæмыгъæлæгъæхэрæм гумæкълæуапæхэм къыпкъырыкълæуапæхэм тарихъ шлэныгъæхэмкæ докторæу Людвиг Чибировым зэфихъысыжыгъæх.

Конференцием лъæпкъ шлэжыым ехыллæгъæ иофыгъоу къыщылæуагъæхэр щылэныгъæм диштæу лъыгъæкълæуапæхэмкæ Темыр Кавказым ишъолъырæхэм

зэлæпæхыгъæ ильэс къæс ащ фæдæ зэлукълæуапæхэр зэхæщэнхæу Р. Мамыйм къахилъхъагъæ. Конференцием хэлэжыгъæхэм ащ къыдырагъæштагъæ.

Къуикълæуапæхэм Шыхъамбый иньбджæгушлæу, гъэзетæу «Темыр Осетием» иредæктор шъхъалæу Александр Ториньм, тхæкълæуапæхэм, шлэныгъæлæжыгъæхэм гушылæгъæу афæхъуыгъæ. Гъэзетым иредæкцие зырагъæблагъæм, Ш. Къуикълæуапæхэм классикэм хэхъæгъæ литерæтурæм иплуныгъæ мæхъанæ зыкъызырæлæтырæм, нэмыкълæуапæхэм атегушылæгъæх.

Р. Мамыймрæ Ш. Къуикълæуапæхэм адыгэ культурæм и Дунæе фестивалъ, адыгэ шлуафæм и Мафæ Мыекълæуапæ зэрæщыкълæуапæхэм къатæгушылæгъæх. Ащ фæдæ мæфæкълæуапæхэм лъæпкъхэр нахь зепæблагъæ зэрæшылхэрæр, мамыр псæукълæуапæхэм зэрæгъæпытæрæр къæгушылæгъæхэм хагъæунæфыкълæуапæхэм.

Конференцием щастæгъæ унашъом къыщылæуапæхэм литерæтурнæ художественнæ журналæу «Терек» зыфилорæм иредæкцие зэхæщэнышъ, урысызæкълæуапæхэм къыдагъæкълæуапæхэм. Темыр Кавказым итхæкълæуапæхэм нахь зэлæшлæнхэмкæ ащ мæхъанæ хэхыгъæ илæуапæхэм. Литерæтурæмкæ шлуафтынхэр афагъæшъошэнхэмкæ хæкълæуапæхэм щылæхэри агъæунæфыгъæх.

САХЫДÆКЪО Нурбий.

Адыгэ шлуафæм и Мафæ фэгъэхьыгъæ Иофтхъабзæу зэрæхъæщтхэр

Иофтхъабзæхэр зыщыкълæуапæхэм: къ. Мыекълæуапæ, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние.

Мафæр — 2014-рæ ильэс, Ионыгъом и 28-рæ.

Иофтхъабзæхэр сыхъ. 18.00-м рагъæжыгъæщтых.

18.00-м — адыгэ шлуафæм и Мафæ фэгъэхьыгъæ торжественнæ зэлукълæуапæхэм (Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние);

20.00-м — Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние ыпашъхъæ дæжæ адыгэ джæгу щызæхæщæщт.

Коллегием изэхэсыгъу

Адыгэ Республикэм и Прокуратурæ иколлегии зыцъыу зэхэсыгъо мы мафæхэм илагъæ. Цыфхэм яфитыныгъæхэр къæухъумæгъэнхэмкæ ыккæ бзæджæшлагъæу зэрæхъæгъæхэр зэхэсыгъэнхэмкæ ильэсæу тызыхъæтым имæзиим республикэм и хæбзæухъумæкълæуапæхэм къулыкъухэм Иофæу ашлагъæм изэфæхъысыжыгъæм, тапæкълæуапæхэм гухэлъæу ялæхэм ащ щатæгушылæгъæх.

AP-м и Прокурор шъхъалæу Василий Пословскæм пæублæ псалъæ къышылæуапæхэм Адыгеим бзæджæшлагъæу щызэрæхъæгъæу агъæунæфыгъæр нахь макълæуапæхэм, Иофтхъабзæм язытет уигъæрæзæлæнæу зэрæщымыгъæм къыкълæуапæхэм. Къэралыгъом илæуапæхэм хæбзæуцугъæр ыккæ цыфхэм яфитыныгъæхэр къæухъумæгъэнхэр пшъэрылæ шъхъалæу зэрæщытыр, ащкълæуапæхэм игъæцæкълæуапæхэм ыккæ хæбзæухъумæкълæуапæхэм къулыкъухэм ялæуапæхэм Иофтхъабзæм зэрæзæдæшлæуапæхэм прокурорым къытыуагъæ. 2014-рæ ильэсым иапæрæ мæзиным республикэм щызэрæхъæгъæ бзæджæшлагъæр 2204-рæ мæхъу,

2013-рæ ильэсым мыщ фæдæу иуахътæ егъæпшагъæмæ, а пчъагъæр 127-кълæуапæхэм нахь макълæуапæхэм. Агъæунæфыгъæ бзæджæшлагъæхэм япчъагъæ нахь макълæуапæхэм зыкълæуапæхэм В. Пословскæм ылытагъæр хæбзæухъумæкълæуапæхэм оперативнæ-лæхъон Иофтхъабзæхэр икълæуапæхэм зэрæзæхамыщæрæр, бзæджæшлагъæу зэрæхъæгъæхэм ащыщхэр учетым хамыгъæуцугъæу е тæрæзæу амытхыгъæу къызэрæхъæкълæуапæхэм арых.

Ащ дакълæуапæхэм яконституционнæ фитыныгъæхэр къæухъумæгъэнхэм фæлорышлæуапæхэм лэныкълæуапæхэм ащыщхэмкæ хæбзæухъумæкълæуапæхэм гъæхъæгъæшлухэр ашылгъæхæу пльытæн

плæкълæуапæхэм. Гушылæм пае, 2013-рæ ильэсым мыщ фæдæу иуахътæ пштæмæ, следствием икълæуапæхэм зэхæфын фæгъæ Иофтхъабзæм ащыщæу процент 27,8-р хæбзæуцугъæм къыгъэнæфæрæу уахътæм шлокълæуапæхэм, ильэсæу тызыхъæтым а пчъагъæр процент 19,7-м нæс къырагъæлыхын альэкълæуапæхэм. Прокурорхэм уллæуапæхэм Иофтхъабзæу зэхæщæгъæхэм яшлуагъæкълæуапæхэм, хæбзæуцугъæм димыштæу уголовнæ Иофтхъабзæу зэрæхъæгъæхэм япчъагъæу проценти 5 хъуштыгъæмæ, мы ильэсым ар проценти 4,5-м нагъæсыгъæ. 2014-рæ ильэсым имæзиным къыкълæуапæхэм бзæджæшлагъæу зызыхъæгъæу зæгуцафæхæу къаубытыгъæхэм япчъагъæу проценти 5,9-кълæуапæхэм нахьыбæ хъуыгъæ.

Коллегием хэтхэм ащыщхэр мы Иофтхъабзæу фэгъэхьыгъæу нæужым къæгушылæуапæхэм, зэфæхъысыжыгъæхэр ашылгъæх, пшъэрылæ шъхъалæуапæхэм зыфагъæуцужыгъæхэрæм къащыцугъæх. Цыфхэм яфитыныгъæхэр къæухъумæгъэнхэм фæлорышлæуапæхэм Иофтхъабзæу гъэнæфагъæхэр тапæкълæуапæхэм зэхæщæгъэнхэм мæхъанæшхо зæрилæр къæзэрæуагъæхэм къытыуагъæу, зытегушылæуапæхэм япхыгъæу унашъо ашылгъæ.

(Тикорр.).

Теуцожь районим ит кьуаджэу Пэнэжьыкьуае мы мафэхэм тыщылагь. Ащ дэт сымэджэщым иврач шьхьалэу Аклэгьу Заур зыфудгьэклагь, ялофшлэн зэрэзэхашэрэм фэгьэхьыгьэ упчлэхэр фэдгьэзагьэх.

СЫМЭДЖЭЩЫМ

ИЗЭТЕГЬЭПСЫХЬЯН ФЭЛАЖЬЭХ

— Нахьыбэрэмкля поликлинкэм ашаратырэ лэпылэгьур ары тисымэджэщ аригьэгьотырэр, — ело З. Аклэгьум. — Апэрэ кьатыр ащ тегьэпсыхьагь, ятлонэрэр нэбгырэ 40-мэ неврологическэ ыкли терапевтическэ лэпылэгьу зыщызэрагьэгьотышт сымэджэщэу гьэпсыгьэ. Пэнэжьыкьое сымэджэщыр 2005-рэ ильэсыр ары зашыгьэр. Мыщ ишын игьэклотыгьэу зэрегупшысагьэхэр нафэ мэхьу. Палатэхэр нэбгырэ тлурьыту арылбыным тегьэпсыхьагьэх. Операцие цыкьлүхэр зыщашышущытир мыщ хэт. Кабинетхэм зэклями зэрэлээзэштхэ лэмэпсымэхэр ачлэтых. Шапхьэхэм адиштэу шхэплэ ин члэт. Лэзаплэм члэл цыфхэм тлэку кьызшакьлүхьан, жьы кьызшэщэн альэкьышт цагу зэтегьэпсыхьагьэ ил.

Сымэджэщэу Пэнэжьыкьуае дэтыр ары районим итыр, ау врачэбнэ амбулатории 3 ащ епхыгь. Ахэр Гьобэкуае, Джэджэхаблэ ыкли Лэуэстэнхьаблэ адэтых. Ахэм анэмыкьлэу фельдшер-мамыку лэзаплэу районим 18 ит.

дыхэлъытагьэу специалист ньбжьыкьлэхэми Теуцожь районим лоф шашлэ. Апэрэ ильэсэу программэр кьызшежьагьэм мыщ лоф шашлэнэу врач ньбжьыкьли 9 кьэкуагь. Блэкыгьэ ильэсми, мыгьи нэбгырэ тлурьыту районим кьеблэгьагь.

Район сымэджэщхэм специалистхэр зэрямакьлэм елытыгьэмэ, Теуцожь районим ащ фэдэ гумэкыгьо илэп. Мыщ лоф шызышлэрэм янахьыбэр ньбжьыкьли, ильэс 30 нахь аныбжьэп.

Зигуьу кьэтшыгьэ программэм ишлогьэшхо кьызэрякыгьэр Заур игушылэ кьыхигьэщыгь. Гушылэм пае, ильэси 10-кля узэклэлэбжьэмэ специалист заулэ нахь ямылагьэмэ, джы сымэджэщым врачэу лоф шызышлэн фаер зэкля зэрагьэгьотын альэкьыгь. Ащ зэрэрыгушохэрэр сымэджэщым ипашэ кьылуагь.

— Мы ильэс заулэу блэкыгьэм специалист тыщыкьлэу, ащ пае тилофшлэн кьэуцоу кьыхэкьырэп, — ело тигушылэгьу. — Чыплэхэри тилэх, джыри цыфхэр тштэнхэ тлэкышт, ау врач лэшэу тыщы-

ер кьызаратыгьэр ильэс заулэ нахь хьугьэп, шапхьэхэм адештэх. Мыщ ежьхэм яеу лаборатории хэт.

Адыгэкалэ дэт сымэджэщым епхыгьэу мыщ лоф ешлэ. Ащ кьыхэкьлэу, район сымэджэ-

кьлунхэр ыпкля хэлэу аклүх. Ащ кьыкьлэкорэ ахьщэмкля лээзегьу уцхэр ащэфы.

Кьэкорэ чьылэм кьыздыхьын ыльэкьышт гумэкыгьохэм япхыгьэу пэшлорыгьэшь медицинэ лофтхьабзэхэр зэхашэн мурад

уцожь районыр блэу агощы ыкли зэклями участковэ терапевтхэм лоф ашашлэ. Ахэм ыкли фельдшер-мамыку лэзаплэу районим итхэм вакцинэхэр атырагуащэ. Еджаплэхэр, нэмыкь цыф кьуаплэхэр ахэм кьакьлүхьэ, шлогьоныгьэ зилэхэр прививкэ ашых.

Аклэгьу Заур пшьэрылэу зыфигьэуцужьыгьэхэм тащигьэгьуазэ тшлоигьоу зыфэдгьэзагь. Ащ кьызэрэтфилогьэмкля, «Кьоджэ псэулэхэм хэхьоныгьэ ягьышлэгьэныр» зыфилорэ программэм кьыдыхэлъытагьэу мы ильэсым Теуцожь районим фельдшер-мамыку лэзаплэу кьышашыгь. Ахэр кьуаджэу Кьунчыкьохьаблэрэ Тьгьургьойрэ адэтых. А программэм хэтэу кьэкорэ ильэсым кьуаджэу Нэшьукьуае, 2016-рэ ильэсым Нэчэрэзые ашашынэу щыт. Врачэбнэ амбулаториитлэу джыри кьашынэу е гьэцэклэжынышхохэр ащыкьлэнхэу кьызэрагьэгьуагьэри ащ игушылэ кьышыгыгьэщыгь.

— Сымэджэщым зэтегьэуцожьын гупчэ щыгьэпсыгьэныр ары пшьэрылэу шьхьалэу джырэ уахьтэм зыфэдгьэуцужьырэр, — ело Аклэгьу Заур. — Инфаркт е инсулт хьугьэхэм шьлээзэнхэмкля ащ шьуагьэ кьыхьышт. Сыда плэмэ цыфэу а уцхэр зилагьэхэм япсауныгьэ зэтегьэуцожьыным мэхьанэшхо ил.

Ыпкля зигуьу кьэтшыгьэ гупчэм ишын пае ахьшэ сымэджэщым кьафатлупшыгь. Ащ лоф шызышлэшт специалистхэм яшлэныгьэхэм ахагьахьо. Кьэкорэ ильэсым гупчэм илофшлэн ригьэжьэшт.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО
Сэтэнай.

Сурэтым итыр: **Аклэгьу Заур.**

Ильэси 10-кля узэклэлэбжьэмэ специалист заулэ нахь ямылагьэмэ, джы сымэджэщым врачэу лоф шызышлэн фаер зэкля зэрагьэгьотын альэкьыгь.

щым имылэ оборудование зыщыкьлэгьэхэр Адыгэкалэ агьа-кьох. Гушылэм пае, ахэм компьютернэ томограф ял, ар пэнэжьыкьуаехэм агьэфедэн альэкьышт.

— Лээзегьу уцхэр тимылэу е тыухыгьэхэу кьыхэкьырэп, — ело Аклэгьу Заур. — Зигуьу кьэсшырэр апэрэ лэпылэгьур зыщыкьлэгьэу цыфым етхьыллэрэ уцхэр ары. Ахэр сымэджэщым ренэу илэнхэ фае. Шьыпкьэ, сымэджэщхэм кьахэкьы нэмыкь сымэджэщхэм кьашафьратхыкыгьэхэу, ежьхэм яузкля кьякьлүшт уц лэплэхэр ятхьыллэхэ ашлоигьоу кьытэуаллэхэу, ау тэ ащ фэдэ амал тилэп, тэ пшьэрылэу зыфэдгьэуцужьырэр зэклями лэпылэгьу тызэрафэхьун тлэ-кышт лээзегьу уцхэр, цыфым анахь ищыкьлэгьэхэр зэдгьэгьотынхэр ары.

Сымэджэщым ипашэ кьызэрилуагьэмкля, медицинэм ыльэныкьокля агьэцэклэрэ фэло-фашлэхэм пкля ахэльэп. Машина зэфэным е лашэ ылыгыным яфитыныгьэ кьыдэзыхы зышлоигьохэм медицинэ уплэ-

ялэмэ зэдгьашлэ тшлоигьоу тигушылэгьу упчлэ заулэ фэдгьэзагь.

— Санитарнэ-эпидемиологическэ пэшлорыгьэшь лофтхьабзэхэр зэхэтэщэх, ахэр нахь псынклэу зэрээшлотхыштхэм тишьыпкьэу тыпыл. Кьэкорэ чьылэм кьыхэкьлэу тирайон ис цыфхэм пэхьулултхьур, нэмыкь зэпахырэ уцхэр кьямыузынхэм пае прививкэхэр тэшых. Ахэтлхьашт вакцинэр республикэр ары кьытэзытыгьэр. Ахэр клэцэцкьлүхэм ыкли нахьыжьхэм апае зэтефыгьэх. Гухэклэ нахь мышлэми, цыфхэр фэмыехэу бэрэ кьыхэкьы, ау пшьэрылэу тилэр ащ шьуагьэу пылпыр ахэм агурыдгьэлоныр, яшлшлэ зэблахьуным фэтцэнхэр ары.

Цыфхэр бэу зыщызэблэкьырэ чыплэхэм лоф ащызышлэхэрэмкля прививкэхэм шлогьэшхо кьаты. Зэпахырэ уцхэр кьызышежьэхэрэ лэхьаныр кьэмысызэ прививкэхэр пшынхэ фае, ахэр пкышьшолым хэхьажынхэш, узхэм пкышьшолыр апэуцужьыным фэшл уахьтэ зэрищыкьлэгьэм кьыхэкьлэу. Те-

Район сымэджэщхэм специалистхэр зэрямакьлэм елытыгьэмэ, Теуцожь районим ащ фэдэ гумэкыгьо илэп.

— Теуцожь районим врач 39-мэ лоф шашлэ, — ело Пэнэжьыкьое сымэджэщым иврач шьхьалэу Аклэгьу Заур. — Лэзаплэ пэпчэ врачы 3 — 4 шэлажэ. Ахэр цыфхэр нахь зэуаплэхэу цашлэхэр, педиатрэхэр, терапевтхэр ары. Хэушьафьыкыгьэ программэм кьы-

кьлэу щытэп. Специалист ньбжьыкьлэхэм ильэситф палэу ялэр зауцкля, Пэнэжьыкьое сымэджэщым лумыкьыжьэхэу, ялофшлэн лыпадзэжьыным пае лофэу зэшлотхырэри макьлэп кьылуэньжынхэм фэтэщэх.

Сымэджэщым зэрялээзэхэрэ лэмэ-псымэхэр, оборудовани-

хьафхэр модельер-конструкторэу, щытхьуцлабэр кьэзылэжыгьэу, зэлашлэрэ Стлэшью Юрэ. Ллэшлэгьу планэм кьыкьлоцл Юрэ илэпэлэсагьэ икьоу кьырилотыкыныр, илэшлагьэхэр тыдэ щылэ адыги анигьэсыныр, физэшлокыгь. Ежэ лэпэлэсэм зэрэхигьэунэфыкьлэу, «адыгэ мэстэ-луданэу сянэ лэклэмыкьлэу ылыгыгьэр ары сишлоигьоныгьэ ин шьошэ шьынымкля кьызшежьагьэр ыкли симурад зезгьэушухьэр».

Адыгэ саер — бзылфьыгьэ шьуашэр — зыдыгьэу, зыгьэклэрэклэгьэ лэпэлэсэхэри кьытхэ-кыгьэх. Ахэр: Кьэбэртаекля — Мэстэфэ Вячеслав, ащ

ригьэджагьэу, дышэ идагьэм фигьэсагьэу Адыгейимкля — Пэнэшьу — Сет Сафьет, Сафьет ежэ иамал кьулайхэр зыдигьоштыгьэхэм ащыщэу лэтэжьэхэ Сайхьат, нэмыкьхэми ижырэ лэпкь лэшлагьэр дэгьоу алэ кьырагьэхьагь.

Исэнэхьаткля сурэтышлэу, ау бзэкло-дэкло гьэшлэгьонэу, Лэпкь музейм ильэс 25-м лутыгьэу, джы Кьокьыплэм щыпсэурэ лэпкьхэм яискусствэхэмкля Кьэралыгьо музейеу Мыекьуапэ дэтым илофьшлэу Ольга Плетневами адыгэ культурэр игунэсэу лэпкь лэшлагьэм зыфигьэзагь. Адыгэ щыгьын шьошэжыехэр Ольгэ дышэ идэклэ

ыгьэдахэхэзэ лэрышл нысхьапхэм ащылагьэх, ахэр кьэгьэлэпгьон зэфэхьафхэм ахигьэлажэу бэрэ кьыхэкьыгь. Лэпкь лэшлагьэхэр — дышэ идагьэр зыщыгьэфэдагьэхэр искусствэхэмкля Адыгэ республикэ колледжым щеджэхэрэми, Мыекьопэ технологическэ колледжым члэсхэми ягуапэу ашых. Ахэтых ахэм шьошэ зэфэхьафхэр зыдыгьэхэр, зыгьэклэрэклагьэхэр. Мы зэкля кьэтлуагьэм кьыуагьашлэ лэпкь шьуашэм, лэшлагьэхэм яклэрэклагьэ хэти ыгу дэхэгьэ иным, кьэбзагьэм зэрэфыщэрэр.

МАМЫРЫКЬО
Нурьет.

ЛЭПКЬ ИСКУССТВЭР

Тилэпэлэсэхэр

Бзэн-дэныр адыгэ лэпкьым ищылакля хэпчын умылэкьынэу пытэу хэтыгь, лэпсэшлэ ил. Адыгэ бзылфьыгьэхэм адыгьэ лэпкь шьуашэм идыплэ ньбжьы тлэпыгьэп, зэгокыгьэп. Лэпкь шьуашэр шэклэ пытэ лэпкь дэгьухэм зэрахашыкыштыгьэм ишыхьатых археологическэ тынхэм кьачлагьэщырэ бзылфьыгьэ ыкли хьулфьыгьэ шьуашэхэр. Бзылфьыгьэ шьуашэр дышэ идагьэклэ гьэдэхагьэщыгь. Ар анахь лэпэлэсэгьэ инэу бзылфьыгьэ лэпэхэм алэжьыгьэр ары.

Етланэ непэ фэдэу пкьыр ашэу, шалээмэ, щажыжэу шьуашэр зыдыхэрэр пылпыгьэхэп, нэплээгьум итым гукля сурэт «тырахьити», етлысыллэхэти, шьуашэр абзыштыгь, адыштыгь. Зыфадыгьэми фэшлэ кьабзэ хьуштыгьэ. Арыба лэпэлэсэм ишыкьлэр.

Джырэ тимафэхэми адыгэ шьуашэм идын лоф дэзышлэхэрэр бэу тилэх. Дышэ идагьэмкля бэмэ загьэсагьэу хадькы, арышэ, мы лэныкьом аналэ зэрэтетыр дэгьу. Уахьтэм диштэу егьэлсых ишьошэ зэфэш-

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМРЭ ЛЪЭПКЪ ШЪУАШЭМРЭ ЯМЭФЭКИХЭМ ЯПЭГЪОКИ

Псэ зыпыт зэхахьэм ишлушлэхэр

Адыгэ Республикэмрэ адыгэ шъуашэмрэ ямафэхэм афэгъэхьыгъэ зэхахьэ Адыгэ республикэ гимназием Юныгъом и 25-м шыкыуагъ. КӀэлэегъаджэхэм, кӀэлэеджакӀохэм, ны-тыхэм шэнышлу зерафэхьыгъэу, зэлукӀэгъум дэгъоу зыфагъэхьазырыгъ. Адыгабзэм фэгъэхьыгъэ усэхэм къяджагъэх, лъэпкъ къашьохэр, шъуашэм идэхагъэ къыцагъэлъэгъуагъэх.

Республикэ гимназием иди-ректорэу КӀыкӀ Нурыет мэфэкӀ-хэм яхьылӀэгъэ зэлукӀэгъум хэлажьэрэмэ къафэгъушлуагъ. Зэхэщэн юфгыгъохэмкӀэ ны-тыхэм зерафэразэр арилуагъ. Директорым игуадзэу Людмила Точисскаям изэфэхьысыжьхэм къахигъэщыгъэм уегъэгупшысэ. Гимназием юфтхьабзэу шыкӀорэр макӀэп. ШӀэныгъэ дэгъу кӀэлэеджакӀомэ ягъэгъотыгъэным зэ-

рэпылӀхэм дакӀоу, общественнэ шылакӀэм чанэу кӀалэхэри, пшъашьэхэри хагъэлажьэх. Егъэджэн сыхьатхэр заухкӀэ, социальнэ ыкӀи ушэтын юфгыгъохэм апылӀых. ИнтернетымкӀэ классхэм яеджакӀэ къалуатэ, сурэт гъэшӀэгъонхэр зэфагъэхьых. ЕджапӀэм ия 4-рэ класс исхэр упчӀэжьэгъу зэфэхьужьых, нэмыкӀ еджапӀэхэм якъэбархэр зэрагъашӀэх.

Лъэпкъ шхыныгъохэр

Тиреспубликэ и Мафэ ипэгъокӀэу «Адыгеим итынхэр» зыфи-лорэ зэхахьэм лъэпкъ шхыныгъохэр къыцагъэлъэгъуагъэх. Лыгъэжыагъэр, пластэр, хьалыжьор, адыгэ къуаер, нэмыкӀхэр лэнэ шыгъэхэм къатырагъэуцуагъэх. МыӀэрысэхэр, фэшъхаф пкӀэ-шъхьэ-мышъхьэхэр зэгъафэгъэхэу мэтэжыиэхэмкӀэ къахьыгъэх.

Шхыныгъохэр шэпхъэ лъагэм диштэу зэрагъэхьазырыгъэхэр зэхэщакӀомэ къалуагъ. ланэр адыгэ шэн-хэбзэ зехьакӀэхэм къагъэбаигъ.

Къашьом зелэты

КӀэлэеджакӀохэр адыгабзекӀэ усэхэм лупкӀэу къяджагъэх. Лъэпкъ шъуашэхэр ащыгъэу пчэгум кьихьэхэи, якӀэлэегъаджэхэм гущылэ фабэхэр къафалуагъэх. Къэбэхь Анзоррэ ТхьакӀумэщэ Налбекрэ агъэсэрэ къэшъуакӀохэм язекӀуакӀэ сыда зымыуасэр!

Адыгэ шъуашэхэмкӀэ еджапӀохэр фэпагъэх. Палэ зимылэ зырызхэр ахэтых, ау ащ пае агу агъэкӀодырэл. ХэкӀыплэ къызэрагъотыщтыр зыдашӀэжы. Пщынаом пщынэр егъэбзэрабзэ, джэгуакӀом кӀэлэеджакӀохэр пчэгум кьыре-щэх. Мацэ Марыет зипэщэ классым исхэр арых адыгэ къашьохэм псэ къапызыгъакӀэрэр. ХьаткӀо Расулрэ ЦунтӀыж Мадинэ-рэ зэфэкӀо дахэм хельасэх. ХьутӀыж Аид, Цышэ Муртаз, Алы-

Залин, Аульэ ТӀахьир, БолэкӀо Гунэс, Долэ Дамир, ГъукӀлӀ Мурат, нэмыкӀхэм якъэшъуакӀэ гъэшӀэгъон дэд. Къыздэшъошт пшъашьэр кӀалэм дахэу пчэгум кьырегъэблагъэ, лэгу афытеохэ-зэ къэшъох.

КъумпӀыл Батыр, ДжармэкӀо Бэлэ, Даур Тамилэ, ЦунтӀыж Мадинэ, ГъонэжыкӀо Лаурэ, Мэ-къулэ Аслъан, нэмыкӀхэм кӀэ-лэегъаджэхэр къащытхьугъэх. Лъэпкъ къашьохэр еджапӀохэм якӀасэх. КӀэлэпӀоу ХьокӀо Альбинэ къызэрэхигъэщыгъэу, мэфэкӀ зэхахьохэр гъэшӀэгъон къэзышӀы-хэрэр ны-тыхэр гъусэ къафэхьухэ-зэ ягухэлъхэр шыӀэныгъэм зэрэщыпхыращырэр ары. Классым ипащэу Мацэ Марыет къытэлъэ-лугъ гъээтымкӀи ны-тыхэм «тхьашъуегъэпсэу» ятӀожьынэу, ХьаткӀо Маринэ, Хьот Марыет, Ехьул-лэ Асыет, ГъонэжыкӀо Саидэ, Мыгу Замирэ, Цышэ Нигинэ, нэмыкӀ ны-тыхэм афэразэх. Тирес-публикэ иобщественнэ движе-нииеу «Адыгэ Хасэр» зэхэщакӀо-хэм лэпылӀэгъу афэхьугъ.

— Адыгэ шъуашэм ехьылӀэгъэ къэбархэр кӀэлэегъаджэхэм къа-луатэ зыхьукӀэ, еджапӀохэр кьы-зэрдӀэлухэрэ шыкӀлэм улыплӀэн фае, — еӀо ны-тыхэм ащыщэу ХьаткӀо Маринэ. — Адыгэ шъуа-шэр кӀэлэцӀыкӀумэ ащыгъ зы-хьукӀэ, яшэн-зекӀуакӀэхэри на-хьышлу мэхъух.

Гимназием иеджакӀохэм мэф-экӀхэм зафагъэхьазыры. Адыгэ шъуашэм и Мафэ дэгӀуӀэх. КӀэлэ-егъаджэхэри, класс зэфэшъхаф-хэм арыххэу пщынэм ымакӀэ зэхэзыхыгъэхэри зэхахьэм къэ-кӀуагъэх, къыщышъуагъэх. Сурэтхэр зэхахьэм къыщыте-тхыгъэх.

ГАНДОЛ. СУПЕРЛИГА

ЗыкӀылӀэтыжьыным «Адыифыр» фэхьазырэп

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Университет» Ижевск — 34:39 (15:22, 19:17). Юныгъом и 24-м Мыекъуапэ щызэдешӀагъэх. Зезыцагъэхэр: А. Будагов, Р. Ханмагомедов — Краснодар. «Адыиф»: къэлэпчӀэлутхэр: Тормозова, Кожубекова, Самарская, ешӀакӀохэр: Житлова — 8, Черномурова — 11, ащ шыщэу 5-р тазыркӀэ, Грбавчевич — 1, Туник — 4, Малхозова, Исаченко — 2, Лихач, Игнатченко, Еремченко — 1, тазыркӀэ, Серадская — 7, Головка.

Пчъагъэр зэрэпкӀуатэрэм тигъэгумэкӀызе, ешӀэгур аухыгъ. лэгоуи 7 — 10-кӀэ хьакӀэхэр тапэ итхэу бэрэ кьыхэкӀыгъ. Елена Александровам гъогогъу 11, Елена Кудряшевам 10, Лилия Ахметова 6, Наталья Решетниковам 5 тикъэлапчӀэ лэгуаор къы-дадзагъ. «Университетым» итрене-рхэм къызэрэталуагъэу, коман-дэм мыгъэ спортсменкэ ныб-

жыкӀлэу 3 аштагъ. Опыт ин зилэ кьырагъэблэгъагъэп. «Универси-тетым» иешӀакӀэ зэблихьугъ. Нахь псынкӀэу ыпӀкӀэ елы, къэлап-чӀэм екӀуэзэ мэбанэ. Спортсмен-кэхэр псынкӀэу мэгупшысэх, ошӀэ-дэмышлу апӀкӀэ лъэкӀуатэх. Гум кьео ащ фэдэ ешӀакӀэм «Адыифыр» зэрэфэмыгъэсагъэр. «Адыифым» хэтхэр загъорэ дахэу, псынкӀэу ешӀэх, ау зыпк

итхэу текӀоныгъэм фэбэнэн-хэ альэкӀырэл. Н. Тормозовам, Э. Житловам, А. Черномуровам, А. Игнатченкэм, В. Туник, О. Иса-ченкэм, фэшъхафхэм ялӀпӀэ-сэнныгъэ ешӀапӀэм нахьышлу ша-гъэфедэнэу тыфай. лэгоуи 3 — 4-кӀэ хьакӀэхэр тапэ итхэуи кьы-хэкӀыгъ. Тренер шъхьалэу Ана-толий Скоробогатовым «Адыи-фыр» ауж кьинэрэмэ къахищы-жьын ыльэкӀышт, ау ар зы-хьуцтыр непӀэп — уахьтэ ищы-кӀагъ. Мы ильэсым «Адыифым» ешӀэгъуи 4 илагъ, плыри шлу-хьыгъ.

Купым зэрэщешӀагъэхэр

«Кубань» — «Луч» — 31:28, «Динамо» — «Ростов-Дон» —

18:28, «Астраханочка» — «Ла-да» — 28:26, «Ставрополье» — «Звезда» — 24:40.

Чыплэхэр

1. «Ростов-Дон» — 8
2. «Астраханочка» — 6
3. «Динамо» — 6
4. «Звезда» — 6
5. «Лада» — 4
6. «Университет» — 4
7. «Луч» — 3
8. «Кубань» — 2
9. «Ставрополье» — 1
10. «Адыиф» — 0.

«Адыифым» изичэзыу ешӀэгъу Мыекъуапэ шыкӀошт. Юныгъом и 30-м Волгоград икомандэу «Динамо» кьырегъэблагъэ. Зэ-лукӀэгъур пчыхьэм сыхьатыр 5-м аублэшт.

Нэклубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТӀЫЛЬ Нурбий.

Зэхэзыцагъэр ыкӀи кьыдэзы-гъэкӀырэр:
Адыгэ Республи-кэм лъэпкъ ЮфхэмкӀэ, лӀкӀыб кьэралхэм ащы-псэурэ тильэп-кьэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи кьэбар жьугъэм иамал-хэмкӀэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыӀэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкӀыж зы-хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-гъэр:
Урысые Федерацием хэутын ЮфхэмкӀэ, телерадиокъэтын-хэмкӀэ ыкӀи зэлы-лэсыкӀэ амалхэмкӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэоры-шӀапӀ, зэраушыхьа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкӀэмкӀи пчъагъэр 4046
Индексхэр 52161 52162
Зак. 3125

Хэутыным узщыкӀэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкӀэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьалэр
Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр

МэшлӀэкӀо Саид

ПшъэдэкӀыж зыхьырэ секретарыр
ЖакӀэмыкӀо Аминэт